

**АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ
СУЧАСНОЇ ОСВІТИ
ТА НАУКИ**

*Збірник матеріалів
IV Всеукраїнської науково-
практичної конференції*

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«БЕРЕЖАНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ

IV Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ ТА
НАУКИ»**

30 листопада 2021 року

Бережани – 2021

Актуальні питання сучасної освіти та науки: зб. матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Бережани, 30 листопада 2021 р.). Бережани: ВСП «Бережанський фаховий коледж НУБіП України», 2021. С. 396

Редакційна колегія:

Голова редколегії:

ПИЛИПИШИН Світлана – кандидат філологічних наук, доцент, в.о. директора ВСП «Бережанський фаховий коледж НУБіП України»

Члени редколегії:

БОЙКО Олександра – завідувачка навчально-методичної лабораторії;

БУНЯК Ігор – завідувач агро механічного відділення;

БУРДАШ Уляна – голова циклової комісії спеціальних економічних дисциплін;

ВОЛЯК Леся – доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри статистики та економічного аналізу НУБіП України;

ДВОРСЬКА Людмила – голова циклової комісії природничих дисциплін;

ДУДКА Уляна – кандидат педагогічних наук, викладачка спеціальних економічних дисциплін;

ГАХОВСЬКИЙ Володимир – голова циклової комісії фізичної і військової підготовки;

КАЛАТАЛО Олег – заступник директора з навчальної роботи;

ЛЕЩИШИН Оксана – завідувачка навчально-методичного кабінету;

МИХАЙЛИШИН Маріанна – завідувачка відділення комп'ютерної інженерії та електротехніки;

ОБЕРСЬКА Надія – голова циклової комісії спеціальних електричних дисциплін;

П'ЄНТАК Ганна – голова циклової комісії гуманітарних дисциплін;

ТЕРНОВА Ірина – завідувачка відділення економіки та прикладної екології;

ФЛЬОНЦ Ігор – завідувач кафедри автомобільного транспорту, кандидат технічних наук, доцент;

ЮРЧИШИН Наталія – голова циклової комісії інженерних та аграрних дисциплін;

ЯКИМОВИЧ Ольга – голова циклової комісії фізико-математичних дисциплін та інформаційних технологій.

Враховуючи свободу наукової творчості, редколегія приймає до друку публікації та статті тих авторів, думки яких не в усьому поділяє. Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів та за додержання норм авторського права несуть автори. Передрук і відтворення опублікованих у збірнику матеріалів будь-яким способом дозволяється тільки при посиланні на збірник наукових праць «Актуальні питання сучасної освіти та науки».

© ВСП "Бережанський фаховий
коледж НУБіП України "

© Автори статей

ЗМІСТ

ОБЛІК, АНАЛІЗ, АУДИТ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

<i>ВОЛЯК Леся, РАКІТІНА Владислава</i> ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ.....	12
<i>ГЕРЧАНІВСЬКА Світлана, МИРОНЧИК Олег</i> ДО ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	15
<i>ГОТРА Наталія</i> ПРО – НЕВІД’ЄМНА СКЛАДОВА ОБЛІКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ	19
<i>ДУДКА Уляна, ПАЛІНСЬКА Ірина</i> АНАЛІЗ ОБСЯГІВ ВИРОБНИЦТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ	23
<i>ПОПІЛЬ Ольга</i> СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ В УКРАЇНІ.....	30
<i>РУДНИК Валентина, ВОРОНА Софія</i> ФОРМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД.....	35
<i>РУДНИК Валентина, ДУДКА Уляна</i> ТЕОРЕТИКО–МЕТОДОЛОГІЧНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	44
<i>СТЕМКОВСЬКА Ірина</i> ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ТА ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНА.....	54
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
<i>АНДРУСЯК Олег, ТЕРНОВА Ірина</i> ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	60
<i>БУРДАШ Уляна, АНДРУСЯК Олег</i> ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	64
<i>ВИЗНЮК Уляна</i> СУЧАСНИЙ СТАН І ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	71

ТЕРНОВА Ірина, РУДНИК Валентина ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ..... 79

ТКАЧУК Анастасія, БАЧИНСЬКА Олена РОЗВИТОК СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ ТА ЄС У СФЕРІ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ..... 83

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ СИСТЕМ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

АЛЬТГАЙМ Любов СТРАХУВАННЯ ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА БЕЗПЕКИ У ТУРИЗМІ 90

РУДНИК Валентина, СКОПЦЬКА Марія ОПТИМІЗАЦІЯ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК 97

СУЧАСНИЙ СТАН ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

ЯЦИКІВ Мирослав, ЛЕСЬКІВ Микола ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНОГО СЕРВІСУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ 105

ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА, ЕЛЕКТРОТЕХНІКА ТА ЕЛЕКТРОМЕХАНІКА

БЛИК Богдан ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ..... 112

ДУДАР Оксана МЕТОД ПЛАВЛЕННЯ ОЖЕЛЕДІ В МЕРЕЖАХ 10- 35 КВ..... 119

КЛЕНДІЙ Петро ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІЧНИХ РЕЖИМІВ РОБОТИ ЕЛЕКТРОПРИВОДА СТРІЧКОВОГО ТРАНСПОРТЕРА..... 127

ОБЕРСЬКА Надія ТЕХНІЧНІ ВТРАТ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ В ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННІ..... 133

ФЕРШТЕЙ Іван МІКРОПРОЦЕСОРНА СИСТЕМА ДИСТАНЦІЙНОГО КЕРУВАННЯ СВІТЛОДІОДНИМИ АВТОМОБІЛЬНИМИ ФАРАМИ 138

СЕКЦІЯ

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ СИСТЕМ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

АЛЬТГАЙМ Любов

кандидат географічних наук, доцент,

доцент кафедри географії України і туризму

Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка

СТРАХУВАННЯ ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА БЕЗПЕКИ У ТУРИЗМІ

Індустрія туризму завжди несла і несе у собі певну небезпеку, особливо в останні роки світової пандемії, для життєдіяльності як самих туристів, так і її працівників. До стихійних лих, нещасних випадків, прорахунків у виробничо-господарській діяльності та інших непередбачених подій додався covid-19, який вже два роки порушує збалансовану діяльність туристичної галузі. І навіть тепер, у роки активної мобільності людей і швидкого розвитку науково-технічного прогресу, природні і виробничо-господарські катаклізми не зменшуються. Для забезпечення стабільної діяльності туристичних підприємств та гарантування якісного відпочинку туристам, зокрема у сферах підвищеного ризику, існують різні інструменти управління ним, одним із яких є страхування. Ця складова системи безпеки у туристичній індустрії сприяє стабілізації діяльності туристичних підприємств, а також комфорту туристичних подорожей як в Україні, так і за її межами [1].

Туристична подорож несе у собі багато несподіванок. Турист може стати жертвою катастрофи або пограбування, раптово захворіти, або через раптові зміни погодних умов чи інші обставини можуть не виправдатися його сподівання на спокійний відпочинок. У цих і у безлічі інших випадків виникне: необхідність наперед убезпечити себе від цих шкідливих наслідків або звести їх

до мінімуму. Деякі працівники туристичної індустрії знаходяться у зоні підвищеного ризику. Під час прийняття їх на роботу відповідні відомства, а саме туристичне підприємство повинно прийняти на себе зобов'язання щодо страхування їх життя та здоров'я. Останніми роками відчувається помітне зростання кількості страхових випадків, особливо важких ДТП на дорогах, включаючи смертельні наслідки і необхідність репатріації тіла на батьківщину.

В останні роки страхова ситуація у більшості традиційно туристичних країн є неспокійного. Причинами є covid-19 і брак культури поведінки туристів за кордоном. Вирішенню цієї проблеми могло б сприяти проведення туристичними фірмами із клієнтами докладного інструктажу перед виїздом. Звичайно, ніхто не застрахований від випадковостей. Але деяким із неприємностей, що відбуваються із клієнтами, можна запобігти.

Закон України «Про страхування» регулює відносини у сфері страхування і спрямований на створення ринку страхових послуг, посилення страхового захисту майнових інтересів, зокрема туристів, а також туристичних підприємств та їх працівників [3].

Страхування у кожному суспільстві, грає велику роль у функціонуванні економіки та підтримці життєвого рівня населення. Страхування один із інститутів економічного розвитку суспільства, незалежно від його політичного устрою.

Згідно із Законом України «Про туризм» страхування туристів, а саме медичне та від нещасного випадку, є обов'язковим і забезпечується суб'єктами туристичної діяльності на основі угод із страховиками [2]. Туристи мають право самостійно укласти договори на таке страхування. У цьому випадку вони зобов'язані завчасно підтвердити туроператору чи турагенту наявність належним чином укладеного договору страхування [1].

Договором страхування повинні передбачатися надання медичної допомоги туристам і відшкодування їх витрат при настанні страхового випадку безпосередньо у країні чи місці тимчасового перебування. Інформація про

умови обов'язкового страхування має бути доведена до відома туриста до укладення договору на туристичне обслуговування. Обов'язкове, а саме медичне та від нещасного випадку, страхування здійснюється один раз на весь період туристичної подорожі. За вимогою туриста туроператор чи турагент забезпечують страхування інших ризиків, пов'язаних із здійсненням подорожі.

За бажанням туриста із ним може бути укладено угоду про страхування для покриття витрат, пов'язаних із анулюванням договору на туристичне обслуговування з ініціативи туриста, або угоду про страхування для покриття витрат, пов'язаних із передчасним поверненням до місця постійного проживання при настанні нещасного випадку або хвороби. Компенсація шкоди, заподіяної життю чи здоров'ю туриста або його майну, проводиться у встановленому порядку [4].

Страхування майна туристів – це добровільне страхування на час туру особистого майна і багажу, що перевозиться чи переноситься туристом із собою. Проте, окрім вказаних видів страхування, туристам іноді доводиться звертатися за іншими видами страхової допомоги (юридичної, адміністративної, технічної тощо). Через це деякі вітчизняні страхові компанії укладають договори про спільну діяльність з іноземними страховими сервісними компаніями сприяння щодо надання страхових послуг туристам безпосередньо у країні тимчасового перебування. За домовленістю із партнером український страховик визначає обсяг страхових послуг, що надаються за полісом, а забезпечення послуг лягає на плечі компанії сприяння. Розрахунки між партнерами проводяться як між перестраховальником і перестраховиком.

Кожна компанія сприяння має у своєму розпорядженні мережу чергових центрів і бюро із операторами, що розташовані у регіонах, на які поширюється дія полісу. При настанні страхового випадку турист, або старший туристичної групи мають зателефонувати до одного із чергових центрів, телефони яких вказані у страховому полісі чи сертифікаті, або на ідентифікаційній картці. Черговий центр передає виклик страхувальника до найближчого до клієнта

бюро, яке займається безпосередньою організацією страхової послуги, і підтверджує, що всі витрати будуть сплачені. Чим більше компанія має чергових центрів і бюро, тим швидше вона зможе організувати допомогу клієнту. При цьому страховим полісом повинні передбачатися оплата медичної допомоги (медичних витрат) і відшкодування інших майнових витрат при настанні страхового випадку безпосередньо у країні тимчасового перебування. Недотримання цієї умови позбавляє туриста права на отримання страхової виплати при настанні страхового випадку.

У туристичному бізнесі реалізуються такі види страхування: страхування туриста і його майна; страхування ризиків туристичних фірм; страхування туристів у закордонних поїздках; страхування іноземних туристів; страхування цивільної відповідальності; страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів; страхування від нещасних випадків із покриттям медичних витрат. Серед них є добровільні і обов'язкові. До обов'язкових видів страхування відповідно до чинних в Україні документів належать страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів і страхування транспортних подорожей. Решта видів страхування туристів є добровільними. Страхування туриста і його майна включає відповідальність за втрату або пошкодження майна туриста. Дія такого договору починається із моменту виїзду застрахованого із постійного місця проживання і закінчується у момент його повернення. Застрахувати за таким договором можна багаж і особисте майно, яке туристи мають при собі. Багаж – це зареєстровані і незареєстровані речі туриста. Крім того, страхуванню підлягають речі, що знаходяться на його одязі і тілі, а також придбані під час закордонної поїздки. Видами страхової відповідальності є: аварії, пожежі, вибухи, стихійні явища природи, грабежі, розкрадання та інші навмисні і зловмисні дії, військові дії тощо.

Страхування ризиків туристичних фірм включає фінансові ризики, відповідальність за позовами туристів, їх родичів, третіх осіб. До фінансових

ризиків належать:

- комерційні ризики;
- банкрутство фірми;
- зміни митного законодавства, валютного регулювання, паспортного контролю та інших митних формальностей;
- виникнення обставин форс-мажорного характеру;
- політичні ризики тощо [4].

Страховання туристів у закордонних туристичних поїздках, як правило, включає:

- надання туристу екстреної медичної допомоги при раптовому захворюванні або нещасному випадку;
- транспортування до найближчої лікарні, здатної провести якісне лікування під відповідним медичним контролем;
- евакуацію до країни постійного мешкання під належним медичним контролем;
- внутрішньо-лікарняний контроль і інформування сім'ї хворого;
- надання медичних препаратів, якщо їх не можна дістати на місці;
- консультаційні послуги лікаря-фахівця (при необхідності);
- оплата транспортних витрат із доставки хворого туриста або його тіла (у разі смерті) до країни постійного мешкання;
- надання юридичної допомоги туристу при розслідуванні цивільних і кримінальних справ за кордоном.

При укладенні договору страхування страхова сума вибирається відповідно до країни призначення і класифікується залежно від необхідності мінімального покриття [2].

Страхованням цивільної відповідальності користуються туристи, що подорожують на особистих автомобілях, мотоциклах або інших транспортних засобах, які є джерелами підвищеної небезпеки. Цей вид страхування застосовується також у разі, коли об'єктом страхування є відповідальність

страхувальника перед третіми особами. Дане страхування у більшості країн є обов'язковим. В Україні таке страхування регламентується відповідними нормативними актами, введено обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на території України для пасажирів повітряного, залізничного, морського, внутрішнього водного і автомобільного транспорту, а також туристів і екскурсантів, що здійснюють міжміські екскурсії туристично-екскурсійними організаціями на час поїздки чи польоту [4].

Потрібно зазначити, що обов'язкове особисте страхування не поширюється на пасажирів: всіх видів транспорту міжнародних сполучень; залізничного, морського, внутрішнього водного і автомобільного транспорту приміського сполучення; морського і внутрішнього водного транспорту внутрішньо-міського сполучення і переправ; автомобільного транспорту на міських маршрутах.

Встановлено, що до набрання чинності Законом України, який регулював питання забезпечення страхового захисту пасажирів (туристів, екскурсантів), обов'язкове особисте страхування вказаних осіб здійснюється шляхом укладання у порядку і на умовах, передбачених законодавством України, договори: між відповідними транспортними, транспортно-експедиторськими підприємствами-перевізниками і страховиками. Ліцензії на здійснення цього виду обов'язкового страхування видаються страховикам у порядку, передбаченому законодавством України.

Страхування від нещасних випадків із туристом за кордоном, як правило, здійснюється у межах узгоджених у договорі страхових сум, а відшкодування виплачується при настанні: інвалідності 3 групи (50% страхової суми); інвалідності 2 групи (75% страхової суми); смерті (100% страхової суми)[2].

Страхування витрат туристів при скасуванні туристичної поїздки реалізовується на підставі узгодженої у договорі страхової суми (страхового відшкодування), яка виплачується повністю або частково, у разі, якщо неможливість здійснення поїздки настала із таких причин:

- раптовий розлад здоров'я або смерть туриста, або членів його сім'ї, або близьких родичів;
- пошкодження майна туриста у наслідок впливу навколишнього середовища або дій третіх осіб;
- участь туриста у судовому розгляді у момент передбачуваної поїздки;
- отримання виклику для виконання військового обов'язку;
- неотримання в'їзної візи при виконанні всіх вимог щодо оформлення документів;
- інші причини, що визнаються у договорі.

Специфічними видами страхування туристів є: на випадок невчасного відльоту; на випадок поганої погоди у місці тимчасового перебування; від невіїзду; від неотримання візи тощо. Конкретні правила чи умови страхування туристів за кожним із видів страхування розробляються кожним страховиком самостійно у рамках чинною законодавства і нормативних актів України щодо нагляду за страховою діяльністю. Тому перш ніж укласти і підписати договір із страховою компанією, потенційний турист повинен вивчити ці умови і при здійсненні туристичної поїздки неухильно їх дотримуватися.

Співпраця із туроператорами та турагенціями приносить істотну вигоду страховим компаніям. Тому деякі із них у рамках розширення контактів із туристичним бізнесом пропонують спеціальні знижки для туристичних фірм, що забезпечує продаж полісів кількох видів, із широким спектром послуг, включаючи «мінімальні поліси» із пільговими тарифами.

Лише небагато українських компаній у співпраці із закордонними партнерами забезпечують правову підтримку туристів у разі адміністративних і цивільних порушень. Інформаційна ж підтримка, що гарантує туристам отримання необхідної інформації про найбільш зручні маршрути пересування містом або країною перебування, про розважальні заклади тощо, абсолютно не поширена в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Альтгайм Л.Б. Страхування. Курс лекцій і методичні рекомендації для проведення практичних занять для студентів географічного факультету, які навчаються на спеціальності «Туризм». - Тернопіль 2017, 124 с.
2. Закон України «Про туризм» від 15.09.95 р. (324/95-ВР)
3. Закон України «Про страхування» від 07.03.96 р. (85/96-ВР)
4. Машина Н.І. Страхування для туристичних підприємств. Навчальний посібник, К.: Центр навчальної літератури, 2006, 368 с.

РУДНИК Валентина

викладачка-методистка,

викладачка спеціальних економічних дисциплін

ВСП «Бережанський фаховий коледж НУБіП України»

СКОПЦЬКА Марія

здобувачка освіти 3 курсу

спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»

ВСП «Бережанський фаховий коледж НУБіП України»

ОПТИМІЗАЦІЯ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

У статті розкрито сутність бюджетної політики як складової суспільно-економічних відносин, що включає сукупність відповідних форм взаємозалежностей та взаємовпливів економічних, політичних, інституційних компонентів бюджетного простору. Надано інформацію прогностичних показників на 2021 – 2022 рр.

Ключові слова: бюджет, бюджетна політика, бюджетне регулювання, бюджетний механізм.

Актуальність теми. В Україні бюджетна політика економічного зростання є основою розвитку держави, підвищення добробуту населення,